

Kapitelstaxter for Aaret 1902.

	Rug pr. Td.	Byg pr. Td.	Havre pr. Td.	Hvede pr. Td.	Hvide Ærter pr. Td.	Graa Ærter pr. Td.	Bog- hvede pr. Td.	Boghve- degryn pr. Td.	Smør	Flæsk pr. Pd.	Honning pr. Pot
Sjællands Stift (Bornholm undtaget)	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Møen.....	9 47	9 29	7 27	10 34	13 44	12 77			pr.Pd. 0 89	0 56	1 01
Bornholm	9 83	9 42	7 09		0 98	1 08
Fyens Stift	9 47	9 29	7 15		0 96	0 92
Lolland-Falsters Stift:											
forrige Halsted Amt.....	9 66	9 38	6 94	10 74	11 28	10 69					
forrige Maribo Klosters og Aalholm Amt	9 90	9 39	7 23	10 80	11 83	11 19					
forrige Nykjøbing Amt.....	9 89	9 40	7 25	10 86	11 95	11 30					
Aalborg Stift:											
Vendsyssel og Han-Herredene....	10 04	9 29	7 07					
Thy og Morsø	9 97	9 24	7 13					
Viborg Stift	9 92	9 23	6 93					
Aarhus Stift.....	9 60	9 36	7 15	21 59	pr.Td.* 217 62			
Ribe Stift:											
Ribe Amt.....	10 48	9 68	7 79	9 85	pr.Pd.	0 56	1 03	
Vejle Amt	9 69	9 64	7 59	9 60		0 98	1 08	
Ringkjøbing Amt.....	10 53	9 62	7 60	10 37		0 96	0 92	
Gjennemsnit for 1902.....	9 88	9 40	7 25	10 69	12 13	11 49	9 94	21 59	0 96	0 56	1 01
— de sidste 10 Aar	9 57	9 19	6 88	11 04	11 77	11 07	9 26	20 41	0 95	0 47	0 93

*) 1 Td. Smør à 224 Pd.

Meddelelser

fra

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Bestyrelsesmøde den 19. Juni 1903.

Til Stede vare Præsidenterne: Hofjægmester F. Friis, Kammerherre Sehested og Lensgreve Wedell. Af Bestyrelsesraadet: Lærer C. Christensen (Tune), Forpagter Fønnesbech-Wulff, Proprietær Grüner, Forpagter O. Høffding, Proprietær J. P. Hansen (Egebaksande), Gaardejer J. P. Jensen (Gl. Sole), Gaardfæster Laub, Godsejer de Lichtenberg, Forstander N. Pedersen (Ladelund), Proprietær O. Rasmussen (Gaabense), Greve Reventlow, Forpagter Skov, Forpagter Sonne og Hofjægmester A. Tesdorpf (Pandbjerggaard). 14 Medlemmer havde anmeldt Forfald.

Den ledende Præsident, Kammerherre Sehested, aabnede Mødet med at byde de tilstedeværende Velkommen og udtalte sig derpaa saaledes:

Inden vi gaa over til at behandle de paa Dagsordenen for Mødet opførte Sager, skal jeg nævne, at Bestyrelsesraadet, siden det sidste Gang var samlet, har mistet 2 af sine Medlemmer, nemlig d'Herrer Hofjægmester J. Friis til Lyngbygaard og Proprietær Petersen, Biskopstorp.

Hofjægmester J. Friis var en fremragende Landmand, en Foregangsmand paa Landbrugets Omraade. I

sin Ungdom og i sin kraftige Manddomsalder, deltog han i det store Arbejde for Landbrugets Fremgang, der blev udført i den sidste Halvdel af det forrige Aarhundrede, og for dette Arbejde skyldte vi ham Tak, men særlig har Landhusholdningsselskabet Grund til at mindes Hofjægermester J. Friis med Taknemmelighed, thi han har udrettet et stort Arbejde i dets Tjeneste. Han har været Medlem af talrige Udvalg og vedblev til sin Død at være Medlem af Bogudvalget samtidig med, at han var en af Selskabets Revisorer. Vi havde altid den Glæde at se ham ved Bestyrelsesraadets Møder. Han var Medlem af Bestyrelsesraadet lige fra dets Oprettelse i 1872 og til sin Død. —

Proprietær Petersen, Biskopstorp, hørte ogsaa til Landets dygtigste og bedste Landmænd og blev derfor kaldet til at overtage mange offentlige Hverv. Vi havde desværre kun en kort Tid Lejlighed til at benytte hans Evner og Arbejdskraft i Selskabets Tjeneste, idet han først i Aaret 1900 indvalgtes i Selskabets Bestyrelsesraad.

Endelig ville d'Herrer vistnok have set, at Fru Hanne Nielsen i Øverrød er afgaaet ved Døden i disse Dage. I den Anledning skal jeg minde om den store Betydning, som Hanne Nielsen har haft for det danske Mejeribrugs Fremgang, særlig da ved den Virksomhed hun har udfoldet ved Uddannelsen af Mejerker og Mejerister, hvoraf hun har uddannet langt over de 1000. Ligeledes skal jeg her erindre om det Samarbejde, der fandt Sted mellem Landhusholdningsselskabets første Mejerikonsulent Prof. Segelcke og Fru Nielsen, et Samarbejde, som har haft den største Betydning for det danske Mejeribrug. Fru Nielsen har vel ikke staaet i noget direkte Forhold til Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad eller til Landhusholdningsselskabet som saadant, men paa Grund af den Stilling, hun har indtaget i det danske Mejerivæsen, har Præsidiet ment, at Selskabet burde vise hende den sidste Ære ved at sende en Krans til hendes Baare.

Mindet om disse afdøde, som alle have arbejdet til

Gavn for det danske Landbrug, ville vi bevare i venlig Erindring. (Samtlige Tilstedeværende tilkendegav deres Tilslutning til Præsidentens Udtalelse ved at rejse sig).

Ved det almindelige Valg af Medlemmer til Selskabets Bestyrelsesraad valgtes i December f. A. 2 nye Medlemmer, nemlig d'Herrer Hofjægermester A. Tesdorpf, Pandbjerggaard, og Lensgreve Ahlefeldt-Laurvig, og af Landboforeningerne valgtes d'Herrer Proprietær Olufsen, Qvistrup og Hofjægermester Skeel, Birkelse. Ligesom vi haabe, at disse nye Medlemmer ville med Interesse deltage i Bestyrelsesraadets Gerning og føle sig vel iblandt os, ere vi overbeviste om, at der ved Valg af dem til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vil blive tilført dette en betydelig Kraft, som vil komme Selskabet tilgode. Med disse Ord byder jeg d'Herrer Velkommen som Medlemmer af Selskabets Bestyrelsesraad.

Derefter foretoges følgende Sager:

1. Optagelse af ny Medlemmer. Der forelaa 14 Indmeldelser, og alle de indmeldte optoges som Medlemmer.

2. Indstilling til Landbrugsministeriet om Statsunderstøttelse til Udgivelse af »Landøkonomisk Aarbog«. Som det vil erindres, henvendte Foreningen af Landbrugskandidater, der i 3 Aar havde udgivet Aarbogen, sig til Landhusholdningsselskabet med Anmodning om at overtage Udgivelsen, eftersom Foreningen ikke saa sig i Stand til vedblivende at yde Tilskud dertil, og da et Andragende til Regeringen om at erholde Statstilskud til Udgivelsen ikke var blevet imødekommet. Ifølge Beslutning paa Bestyrelsesmødet den 7. Juni 1902 overtog Selskabet Udgivelsen. Naar Selskabet skal vedblive med for egen Regning at udgive Bogen, maa andre Opgaver udskydes, og Præsidiets har derfor ment, at der, da Bogen nu maa siges at være bleven en saa at sige uundværlig Haandbog, altsaa en Bog, der har faaet almen Betydning, kunde være An-

ledning til at henvende sig til de bevilgende Myndigheder om at erholde Tilskud til Udgivelsen, saaledes at Statskassen refunderer Selskabet Halvdelen af de med Udgivelsen forbundne Udgifter. Præsidiets Forslag gaar derfor ud paa, at det bemyndiges til at indgaa til Regeringen med et Andragende gaaende i den nævnte Retning, idet der henvises til den Betydning, Bogen nu har faaet. Bemyndigelsen gaves.

3. Sammenkaldelse af et Møde af Delegerede for de Landboforeninger, der afholde Dyrskuer, for at bestemme Tid og Sted for den 19. almindelige danske Landmandsforsamling. Ifølge den gældende Vedtægt har Landhusholdningsselskabet den Forpligtelse i en passende Tid, før en Landmandsforsamling skal afholdes, at sammenkalde Delegerede for Landboforeningerne til et Møde, som skal træffe forskellige Bestemmelser Landmandsforsamlingen vedrørende, og da nu Spørgsmaalet om den næste Landmandsforsamlings Afholdelse berøres af forskellige Omstændigheder, har Præsidiet ment, at det allerede nu burde konferere med Bestyrelsesraadet om Sammenkaldelsen af et saadant Delegeretmøde.

Tiden, der er hengaaet mellem Landmandsforsamlingerne, har været af forskellig Længde. De første Landmandsforsamlinger afholdtes med korte Mellemrum; senere udvidedes den mellemliggende Tid til 5 Aar, og ihvorvel der ved Delegeretforsamlingen, som afholdtes i 1897, var stærk Stemning for at bevare den 5aarige Turnus, blev man dog tilsidst enig om at lade hengaa 6 Aar mellem den 17de og 18de danske Landmandsforsamling, saaledes at denne sidste, som afholdtes i Odense, først afholdtes i 1900. Der er nu hos forskellige Myndigheder og Personer opstaaet Tvivl om, hvorvidt det er rigtigt kun at have et Mellemrum af 6 Aar mellem Landmandsforsamlingerne, og det anføres som Grunde for disse Tvivl, at da der nutildags afholdes store Fællesskuer snart i den ene Landsdel, snart i den anden, synes der ingen Anledning at være til saa ofte som tid-

ligere at afholde Landmandsforsamlinger, som jo egentlig kun ere et stort Skue for hele Landet. Endvidere gøres gældende, at Landmandsforsamlingerne, som de nu have udviklet sig, medføre meget store Udgifter, og det er navnlig kommen til Orde efter Landmandsforsamlingen i Odense i Aaret 1900, som endte med et stort Underskud.

Ser man hen til, hvorledes Udgifter og Indtægter have stillet sig ved de senere Landmandsforsamlinger, da viser det sig, at Landmandsforsamlingen i Viborg i 1875 medførte en Udgift af 120,000 Kr. og gav en Indtægt af 126,000 Kr., saaledes at der blev et Overskud af 6,000 Kr., som sammenlagt med et Overskud fra tidligere Landmandsforsamlinger udgjorde et Fond af 15,000 Kr. Landmandsforsamlingen i Svendborg i 1878 medførte en Udgift af 107,000 Kr. og havde en Indtægt af 95,000 Kr., saa at her var et Underskud af 12,000 Kr. Landmandsforsamlingen i Aalborg i 1883 havde en Udgift af 193,000 Kr. og en Indtægt af 194,000 Kr., altsaa et Overskud af 1000 Kr. Indtil dette Tidspunkt maa Pengespørgsmaalet for Landmandsforsamlingernes Vedkommende betragtes som godt, men saa indtræder der en Forandring. Landmandsforsamlingen i Randers gav et Underskud af 13,000 Kr. og den i Odense endog et Underskud paa over 100,000 Kr., hvoraf de 100,000 Kr. dækkedes af Statskassen, som allerede i Forvejen havde ydet et Tilskud af 100,000 Kr.. saa at Statskassens Bidrag i Virkeligheden var 200,000 Kr. Dette Forhold vakte Betænkelighed, navnlig ogsaa i Rigsdagen, hvor Ordføreren for Tillægsbevillingslovsforslaget, den nuværende Landbrugsminister, fremdrog Sagen og paa Udvalgets Vegne udtalte, at det maatte betragtes som en given Sag, at der maatte hengaa et længere Aaremaal imellem disse Skuer for hele Landet.

Præsidiet anser det nu af Hensyn til alle disse Forhold for at være af den største Betydning at faa afgjort Spørgsmaalet om, naar den næste Landmandsforsamling skal afholdes, dels af Hensyn til de ovenomtalte For-

hold og dels af Hensyn til dem, der skulle deltage i Udstillingerne, saa at de kunne vide, til hvilken Tid de begynde deres Forberedelser, og det foreslaas derfor, at der afholdes et Delegeretmøde i det kommende Efteraar. Fra alle Sider ansaa man det for heldigt at faa et Delegeretmøde bragt i Stand, og det besluttedes, at Landhusholdningsselskabet sammenkalder et saadant i førstkommende December Maaned.

4. Valg af et Medlem til Bogudvalget i Stedet for Hofjægermester J. Friis. Efter Forslag af Præsidiets valgtes Landstingsmand, Forpagter Sonne.

5. Budget for Regnskabsaaret 1. April 1904—31. Marts 1905.

Kassereren, Landbrugskandidat Larsen gennemgik Budgettes forskellige Poster, der i det væsentlige vare overensstemmende med, hvad der tidligere var bevilget. Fra Præsidiets Side henvistes til, at Selskabets Gæld er bragt ned i det sidste Aar. Den vilde være helt forsvunden, hvis Selskabet ikke havde paadraget sig Udgifterne ved Udgivelsen af forskellige Skrifter, men man har anset Udgivelsen af disse Skrifter for at gøre overordentlig Nytte. Det vedtoges at forelægge Budgettet for Generalforsamlingen i December Maaned i den af Præsidiets affattede Skikkelse.

6. Finansloven 1903—04. Med Bestyrelsesraadets Samtykke indgik Selskabet ifjor i Juni Maaned til Landbrugsministeriet med Anmodning om, at det for Rigsdagen vilde forelægge Forslag til en almindelig Lønningslov for Statskonsulenterne — Forslag derom har tidligere været fremsat for Rigsdagen, men er ikke blevet gennemført — og Forslag til en Forhøjelse af Svineavlssassistenternes Lønning samt om Ansættelse af en Assistent hos Statskonsulent Mørkeberg. Intet af disse Forslag er imidlertid fremmet. Derimod er der paa Finansloven for 1903—1904 paa Forslag eller anbefalet af Selskabet optaget en Del Nybevillinger og Forhøjelse af ældre Bevillinger. Til Fortsættelse af Maltbyg- og Hvedeudvalgets Virksomhed er saaledes bevilget 8,000

Kr.; til Tystofte Forsøgsstation er Bevillingen forhøjet med 3,671 Kr., til Lyngby Forsøgsstation med 300 Kr.; til ambulante Rodfrugtdyrkningsforsøg med 1,450 Kr.; til lokale Markforsøg og Forevisningsmøder med 5,000 Kr. Til Deltagelse i Planteavlsudstillinger er der bevilget 1,000 Kr., og til Undersøgelser vedrørende forskellige Methoders Brugbarhed ved Forsøg over Opbevaring af Staldgødning 3,100 Kr. Endvidere er til Afholdelsen af de saakaldte Bøtteudstillinger bevilget 4,000 Kr.; til Lønning af en Assistent i Kontrolfyring i Mejerier 1,000 Kr. og til Foreningen til Fremme af Landbrugets Udførsel givet et Tilskud af 2,500 Kr. Til statistiske Arbejder vedrørende Mejeribruget var der tidligere en Bevilling paa 13,000 Kr., denne er nu 9,000 Kr., idet alt vedrørende disse Undersøgelser er samlet i ét Kontor under Ledelse af Konsulent Nissen-Dall. Samtlige disse Bevillinger ere som nævnt givne efter Indstilling eller Anbefaling af Selskabet. Hvad man maa beklage er, at Rigsdagen har nedsat Bevillingen til Prøver med Landbrugsredskaber og Maskiner fra 5,000 Kr. til 3,000 Kr.

7. Skrikes Stiftelses Bevilling til Landbrugsforanstaltninger i 1903. De for indeværende Aar givne Bevillinger ere meddelte i Selskabets Aarsberetning Side 201 fg: Af disse skal en Bevilling paa 600 Kr. anvendes til Fremkaldelsen af et Prisskrift angaaende hensigtsmæssig Indretning af Kvægstalde. Der er udsat 2 Præmier, en paa 800 Kr. og en paa 200 Kr. for henholdsvis den bedste og næstbedste Løsning af Opgaven. Endvidere er der paany, da ingen af de tidligere indkomne Besvarelser er kendt værdig til Præmie, udsat en Prisopgave vedrørende Svinets Røgt og Pleje. Præmierne ere her 600 Kr. og 200 Kr. Med Hensyn til denne sidste Opgave er der den Begrænsning, at Besvarelsen ikke maa udgøre mere end 3 trykte Ark.

Endelig skal nævnes, at for Aaret 1901 bevilgedes der af Skrikes Stiftelse 600 Kr. til Udarbejdelsen og Udgivelsen af en Lærebog i Malkning, og Konsulent Hege-lund paatog sig at udarbejde Bogen. Da imidlertid den

Frist, der var givet for Manuskriptets Aflevering til Selskabet var overskredet med $1\frac{1}{2}$ Aar, uden at noget Manuskript var indsendt, ønskede Selskabet at benytte Bevillingen paa anden Maade og indstillede til Stiftelsens Administration, at den blev anvendt til Tilvejebringelsen af en Redegørelse for de Erfaringer, der er indhøstede under de danske Kvægavlsforeningers 16-aarige Virksomhed.

8. Busten af Professor Segelcke. Efter den udsendte Opfordring til at yde Bidrag til en Buste af afdøde Professor Segelcke indkom der 1,685 Kr., hvoraf 1,500 Kr. medgaa til selve Busten, saa at der er et Beløb tilovers til dens Opstilling i Selskabets Lokaler.

9. Statuen af Kaptajn J. C. la Cour. Indsamlingen til denne Statue er ikke sket gennem Selskabet, men efter Opfordring af en Dæl Mænd, der have dannet et Forretningsudvalg, som har besørget Indsamlingen af Penge og Statuens Tilvejebringelse. Statuen er nu færdig og skal en af Dagene afsløres paa den Plads, som Forretningsudvalget har udpeget, nemlig ude ved Landbrugsmusæet i Lyngby. Med dette Forretningsudvalg er Selskabet kommen i Forbindelse, idet Forretningsudvalget har henvendt sig til Selskabet med Forespørgsel, om det maatte overdrage Busten til Selskabet. Præsidiets tog med Tak og Paaskønnelse mod dette Tilbud, men mente, at Selskabet da ogsaa maatte have Bestemmelsesret med Hensyn til, hvor Statuen skulde opstilles. Herpaa har Forretningsudvalget ikke ment at kunne gaa ind af Hensyn til det Mandat, der var givet det af Bidragyderne, og Forretningsudvalget har da valgt den ovennævnte Plads til Statuens Anbringelse. Præsidiets har ønsket at give Bestyrelsesraadet Meddelelse herom for at høre, hvorvidt det billiger Præsidiets Handlemaade, som forøvrigt er i Overensstemmelse med, hvad der fandt Sted med Hensyn til Statuen af Gehejmeraad Tesdorpf. Efter at Grev Reventlow som Medlem af Forretningsudvalget havde gjort Rede for dettes Standpunkt, godkendte Bestyrelsen den af Præsidiets indtagne Holdning.

10. Selskabets Redskabs- og Maskinprøver. Udførlige Redegørelser for de Arbejder, der ere udførte i det forløbne Aar, vil man finde optagne i »Tidsskrift for Landøkonomi«, og disse ere dels skrevne af afdøde Forpagter Bokelmann og dels af Statskonsulent Birk. Det er derhos vedtaget, at Udtog af disse Redegørelser skulle offentliggøres i forskellige Fagskrifter for Landbruget, ligesom det ogsaa er bestemt, at man vil søge ganske kortfattede Referater vedrørende disse Arbejder spredte gennem Ritzaus Bureau, saa at de kunne blive optagne i Dagspressen Landet over. De udførlige Redegørelser, der ere fremkomne, have kun kunnet finde Sted ved, at Landhusholdningsselskabet har udredet en Del af de dermed forbundne Udgifter dels ved at optage dem i »Tidsskrift for Landøkonomi« og dels ved at lade tage Særtryk deraf til Omdeling blandt Rigsdagens Medlemmer og andre.

Som allerede nævnt er den tidligere Bevilling, der var 5,000 Kr., bleven nedsat til 3,000 Kr., og ligesom der af de 5,000 Kr. var forbeholdt 1,000 Kr. til Statskonsulenten til Anvendelse efter nærmere Forhandling derom med Landbrugsministeriet, saaledes er det samme ogsaa nu Tilfældet med den nedsatte Bevilling. Det er altsaa et lille Beløb, Udvalget har at arbejde med, men det skal se at hjælpe sig dermed, saa godt det kan i Haab om, at Bevillingen, hvis den viser sig utilstrækkelig, da vil blive forhøjet. Under Omtalen af denne Sag fremkom der Bemærkning om, at Udvalget hidtil har arbejdet altfor beskedent, ikke med Reklame, og at man derfor ude i Befolkningen ikke har mærket synderlig til dets Virksomhed. Reklamen burde gaa i Retning af at faa Forsøgsresultaterne spredte i størst muligt Omfang blandt Befolkningen og i den Retning kunde Inspektør Jørgensen anvendes som en Slags Konsulent eller udsendes som Foredragsholder rundt omkring i Landet og give Oplysning om de foretagne Prøver. Hertil bemærkede Præsidentet, at det havde overvejet denne Side af Sagen og søgte fremdeles at finde en Vej, ad hvilken der kunde

findes Midler til, at Hr. Jørgensen kunde komme til at udføre den Virksomhed, som her ønskedes.

11. Selskabets Virksomhed for Mejeribrugets Fremme. Selskabet har, efter at Professor Bøggild er udtraadt af dets Tjeneste, faaet denne Sag ordnet saaledes, at det kan anvende det Beløb, som var bevilget af Statskassen til Konsulentens Lønning, til Uddannelse af en ny Konsulent. Efter en Bekendtgørelse om Pladsens Ledighed meldte der sig 26 Ansøgere, og blandt disse har man valgt cand. polyt. Ellbrecht, som altsaa nu skal uddannes, efter at der er lagt en Plan for hans Uddannelse, som antages at ville vare 3 à 4 Aar.

12. Forpagter Bokelmanns Legat — Gammel-eje Legatet. I Aarsberetningen — Side 46 og 209 — vil man have set, at der er tilgaaet Selskabet 2 Legater. Det ene, Gammeleje Legatet, er paa 5,000 Kr., det andet, Forpagter Bokelmanns Legat, er paa 50,000 Kr. Om Legaternes Anvendelse m. m. findes Oplysninger de nævnte Steder i Aarsberetningen.

13. Uddeling af en Portion af Godsejer Schmidt til Vibygaards Legat. Til den ledige Portion af Legatet indkom der 51 Ansøgninger. Den er tildelt Chr. Fr. Reimer — 65 Aar gammel — af Atterupgaard i Jydstrup Sogn, Ringsted Herred.

14. Selskabets ny Lejlighed. Den ny Lejlighed ved Vestre Boulevard i Forsikringsselskabet Danmarks Bygning bliver færdig til Efteraaret. Selskabet flytter da ind i den til Oktober Flyttedag, saaledes at det næste Bestyrelsesmøde vil blive afholdt der.

Om Landbruget i England

i Aaret 1902 har det kongelige Generalkonsulat i London indsendt en udførlig og interessant Beretning, der gennem Landbrugsministeriet er stillet til Selskabets Raadighed. Det følgende er et Uddrag af denne Beretning:

»Mangelen paa Arbejdskraft i saa mange Egne af Landet, som hidrører fra de unge Mænds Indvandring til Byerne, vedbliver at være Gjenstand for alvorlige Overvejelser. Under sidste Høst var denne Mangel dog mindre følelig, da Krigens Ophør i Afrika bragte en stor Mængde Mænd tilbage til London, og Indhøstningen desuden fandt Sted under gunstige Forhold, saa at den kunde tilendbringes i forholdsvis kort Tid. En Del Forsøg ere gjorte i flere Provindser paa at sælge eller bortforpagte mindre Lodder til Arbejdere for at give disse mere Interesse for deres Hjem og holde dem paa Landet istedetfor at overfylde Byerne. Det synes ogsaa, at disse Forsøg, ialfald paa flere Steder, have vist sig praktiske, saa at de vistnok ville blive fortsatte i større Udstrækning, selv om ikke store Resultater deraf kunne ventes. Et Selskab er ogsaa dannet, som kaldes »The Garden Cities Association«, hvis Øjemed er at skaffe Befolkningen remunerativ (lønnende) Beskæftigelse paa Landet, at opføre sunde Boliger og anlægge Haver for Dyrkning af Frugt og Grønsager til Forsyning af de større Byer, hvor saadant bedre kan svare Regning end Agerdyrkning. En Kapital af £ 20,000 er tegnet som en Begyndelse, og hvis Planen lykkes, er det Meningen at begynde Landsbyer af denne Art omkring i Provindserne.

Landbrugets besværlige Stilling, udsat som det er for Concurrence med Lande, der ere ganske anderledes heldigt situerede, samt hvad der kan gøres for at op-
hjælpe det, er stadig Gjenstand for Drøftelser af forskjellig

Art. De høje Jernbanetaxter for Agerbrugs-Produkter, som tilmed i visse Retninger favoriserer Udlandet, fordres nedsatte og egaliserede, og det er foreslaaet at indrette en Slags Pakkepost for saadanne Varer, saa at Jernbanselskaberne befordrede dem paa moderate Vilkaar direkte til Consumenterne. Et enkelt Selskab har gjort Begyndelsen i denne Retning, men det er endnu for tidligt at dømme om Resultatet eller om Sagens videre Udvikling.

Rundt om i Landet bliver ogsaa Opmærksomheden mere henvendt paa Anlæg af flere Landbrugsskoler, og navnlig at gjøre disse tilgængelige for de mindre bemidlede unge Mænd. De faa Collegier af denne Art, som existere, ere for kostbare, og det proponeres, at andre skulle oprettes og understøttes af de forskjellige Grevskaber, saaledes at Betalingen for Kost, Logis og Undervisning af de unge Mænd kan blive væsentlig reduceret og mere i Harmoni med Forældrenes Evner.

Med Hensyn til Agerbruget i Almindelighed, synes man omsider at faa Øje for Manglen i England af cooperative Selskaber, navnlig til at fremme og forbedre Produktionen af Mejeriprodukter, Flæsk etc., i Lighed med hvad der i Danmark har staaet sin Prøve. Kun i Irland er man gaaet rask frem i denne Retning, saa at der i denne Provinds nu existerer 723 cooperative Selskaber med 75,000 Medlemmer og en aarlig Omsætning af $1\frac{1}{2}$ Million Pund, en Virksomhed, som selvfølgelig har vist sig overordentlig nyttig. Tildels paa Grund heraf, og støttet af gunstigere Høstresultater, som ogsaa af stærkt reducerede Forpagtnings-Afgifter, har Landbruget i Irland i de senere Aar været langt mere remunerativt end i de øvrige Dele af Landet.

I England er Landmanden mere betænkelig ved at betrede nye Veje, og med Undtagelse af de større Godsejere, savnes for en stor Del de fornødne Midler til at foretage indgribende Forandringer i Agerbruget, men Nødvendigheden vil dog ogsaa her efterhaanden gjøre sig gjældende, og en forøget Hjemme-Produktion gennemføres af Artikler som Smør, Ost, Æg, Flæsk og Fjerkræ,

hvilke nu indføres i saa kolossal Mængde og koster Landet uhyre Summer, hvoraf utvivlsomt en ikke ringe Del ved fornuftig Organisation kunde spares. Danske Produkter vilde derved møde forøget Concurrence, men virkelig gode Varer, som den danske Landmand præsterer, vil altid kunne regne paa et gunstigt Marked her i Landet.«
